

Samverkan för att öka försörjningsmöjligheterna i ett biosfärområde

Hönsbyardag startades i projektet och har blivit årligen återkommande. Foto: Conny Sjöström

Projektägare:	Ideella föreningen Gröna Kunskapshuset
Projektledare:	Inga-Britt Persson
Kommun:	Heby
Dnr:	88
Jnr:	2011-3522
Projekttid:	2011-04-04 – 2013-12-31

Beviljade stödmedel:	542 338 kr	Använda stödmedel:	528 948 kr
-----------------------------	------------	---------------------------	------------

Totalt använda resurser i projektet:	1 159 089 kr
---	--------------

”Jag känner tillförsikt inför framtiden. Naturskolan och nya investeringar gör att vi kommit till en ny nivå och kan ”höja ribban” i verksamheten.”

Inga-Britt Persson, projektledare

Verksamhet enligt projektplanen

BAKGRUND

Sedan 2005 har ett arbete pågått på Östahalvön med att bygga upp en mötesplats, Gröna Kunskapshuset (GKh), för att på olika sätt ge kunskap/information om långsiktigt hållbar utveckling. Mötesplatsen är en anläggning som består av en stor byggnad och tomt. Inomhus finns olika utställningar där besökaren möter olika typiska naturmiljöer från området. Utomhus kan man ta del av praktiska exempel på hur man kan bidra till biologisk mångfald.

GKh ligger i ett blivande biosfärområde. Ett biosfärområde har en brobyggande funktion genom att lärandeprocesser knyter samman olika aktörer på ett metodiskt sätt. De är pilotområden där nya metoder och ny kunskap testas för att nå en långsiktigt hållbar samhällsutveckling.

VERKSAMHET

Steg 1 Uppbyggnad av ett "Biosfärum" som är tänkt att vara en mötesplats för att sprida information och kunskap om långsiktigt hållbar samhällsutveckling och vara en arena för vetenskaplig och bildande information i form av utställningar, utbildningar och goda upplevelser. Ge goda exempel på bevarande och nyttjande i landskapet. Visa och praktisera goda exempel.

Steg 2 Öka samverkan i det lokala nätverket såväl som gränsöverskridande nätverk.

SYFTE

Projektets syfte är

- att i samverkan med personal från högskolor, kompetenta medarbetare och lokala aktörer utforma innehållet i "Biosfärum"
- att förbättra den befintliga utställningen "Levande landskap"
- att i samverkan med studenter vid Högskolan i Gävle skapa en mjukvara, för att visuellt kunna skildra, på en skärm, skogshistorik och effekter av olika skogsåtgärder
- att utveckla och stärka samarbetet i det lokala nätverket för att stödja företagande
- att i samverkan ta fram en projektplan för att i nästa fas i bygdeutvecklingen fortsätta processen och skapa en attraktiv landsbygd

Projektets kommentarer om ev. skillnader mellan planerad och genomförd verksamhet

Följande kunde inte genomföras p.g.a. kursändringar på Högskolan i Gävle.

- att i samverkan med studenter vid Högskolan i Gävle skapa en mjukvara, för att visuellt kunna skildra, på en skärm, skogshistorik och effekter av olika skogsåtgärder

Däremot påbörjades ett holkprojekt i samverkan med högskolan. 2012 sattes 45 holkar upp i olika habitat i Östa naturreservat och 7 i anslutning till Biosfärum. Främst studeras fåglarnas biotopval och häckningsframgångar. Holkarna och dess innevägnare är intressanta att studera för såväl olika utbildningsnivåer som för besökare/turister. I vår ska fler holkar sättas upp.

Sammanfattning av svar i utvärderingen

Uppgiftslämnare: Inga-Britt Persson

Första kontakten med Leader

Kom först i kontakt med Leader på ett informationsmöte.

Leader som metod

Uppläver att Leader är en framgångsfaktor som skapar förutsättningar att förverkliga idéer som annars inte skulle bli av. Menar att den största svårigheten är finansieringen under projektet som kräver att man har tillgång till likvida medel p.g.a. långa handläggningstider hos länsstyrelsen. Projektet har återigen fått bekräftelse på olika hinder till ett fördjupat samarbete mellan olika entreprenörer.

Leaders betydelse för projektet

Tror inte att projektet hade blivit av utan Leader, det var en nödvändighet för att kunna genomföra det man ville.

Genomförande

Projektet bidrog till en förbättrad utställning och förbättrat mottagande och aktivitetsutbud till olika målgrupper i Gröna Kunskapshuset. Projektet bidrog även delvis till att Heby naturskola kunde startas 2014.

Innovation

Nya kontakter bidrog till ett ökat utbud av aktiviteter till besökare.

Samverkan och nätverkande

Projektet medförde nya kontakter med invandrarorganisationer i Uppsala och samverkan med CLL (Centrum för livslångt lärande) i Heby kommun. Bidrog till naturskoleverksamhet i Heby kommun.

Ökad affärsmässighet

Tack vare projektet kan man erbjuda ett intressantare och utökat utbud till företag/organisationer och övriga besökare/turister.

Långsiktighet

Biosfärum – Gröna Kunskapshuset lever vidare främst genom starten av Heby Naturskola. Man håller på att bygga upp en gedigen naturskoleverksamhet i kommunen och har påbörjat ett samarbete med SIU (Samarbetsorganisationen för invandrarföreningar i Uppsala).

Framtidsutsikter för projektet

Heby naturskola kommer att fortgå i tre år. Man hoppas lägga grunden för en verksamhet som kommunens skolor inte kan vara utan (elevmöten och lärarfortbildningar).

Det närmaste årets planer: Bygga en fältstation med utrustning som passar även högre utbildningsnivåers krav för fältstudier. Sälja naturskolans tjänster till andra kommuner. Öka samverkan med högskolor och universitet. Erbjudna naturnära aktiviteter för familjer/turister. Förbättra samarbetet med andra entreprenörer (vilket hitintills gått trögt, trots projektet). Fördjupa samarbetet med SIU.

På sikt är förhoppningen att Heby naturskola är etablerad och att det finns ett ökat intresse från högre utbildningsnivåer att bedriva fältstudier i området. Man hoppas även ha en etablerad verksamhet (natur- och kulturbaserad) med olika invandraroorganisationer.

Spridning

Närområdet har känt till projektet via besök i Biosfärums. Projektet har förekommit i Flygbladet Västra Uppland enstaka gånger. Projektet har själva spridit information via Facebook och hemsida, nätverksmöten, vid kontakter med olika organisationer bl.a. SLU, Hela Sverige ska Leva och SIU.

Attitydförändring

Projektet har bidragit till att ännu fler i närområdet är positiva till Gröna Kunskapshusets verksamheter.

Koppling till andra projekt

Man kommer troligen att göra en ansökan till arvsfonden gällande verksamhet där man vill arbeta med integration. Samarbeten med leaderprojekten ”Hävd av Nedre Dalälvens älvängar” och ”Kommunikation om biosfärområdet Nedre Dalälven”.

Leaderprojekt

Man kommer inte att driva ett leaderprojekt igen om handläggningstiden är 6-8 månader. Menar också att alldeles för mycket tid måste läggas ned på redovisningarna.

Övrigt

Har drivit flera olika typer av projekt, men aldrig ett leaderprojekt före detta. Upplever att jämfört med andra har administration och redovisningar i Leader varit mer tidskrävande och byråkratin mer stelbent.

Uppnådda huvudmål och delmål, kvantitativa

Nya försörjningsmöjligheter , uttryckta som helårsarbeten	0,6
Antal personer som fått del av nya försörjningsmöjligheter	1
Bevarade försörjningsmöjligheter , uttryckta som helårsarbeten	0,2
Antal personer som fått del av bevarade försörjningsmöjligheter	1
Antal nya nätverk	4
Antal nya dagbesök	850

Nya eller förstärkta varumärken:

"Gröna kunskaps huset" förstärkt. "Biosfär um" nytt.

Efterlämnade fysiska resurser:

Utrustning för att stärka naturupplevelser, t.ex. stjärnkikare, stereoluppar och GPS.
Utökad utställning. Receptionsdisk.

Uppnådda mål, kvalitativa

Samarbetsklimat:	<i>Viss förbättring</i>
Exempel:	Mer seriositet i nya och förstärkta samarbeten. T.ex. holkprojekt i samverkan i Högskolan i Gävle och starkt samarbete med Upplandsstiftelsen.

Framtidstro:	<i>Stor förbättring</i>
Exempel:	Känner tillförsikt inför framtiden. Naturskolan och nya investeringar gör att man kommit till en ny nivå och kan "höja ribban" i verksamheten.

Attraktionskraft för boende:	<i>Viss förbättring</i>
Exempel:	De som redan bor i området har fått upp ögonen och tycker att verksamheten är bra och ser nyttan av den.